

שנותר — ב"בל תקטירו"; והואיל ואפשר שכבר הוקטר כל משפט המנחה, הרי שוב אי אפשר להקטיר את בין הביניים!

ולמדו חכמים דין זה ממאמר הכתוב: [כי כל שאור וכל דבש] לא תקטירו ממנו אשה לד'. [קרבן ראשית תקריבו אותם לד', ואל המזבח לא יעלו לריח ניחות]; ודרשו חז"ל: "לא תקטירו ממנו אשה לד'", לא תקטירו דבר שניתן ממנו לאש.

אמר משני רבי יהודה בריה דרבי שמעון בן פזי: לא יקטיר את בין הביניים לשם הקטרה, כדי שלא יעבור מספק על "בל תקטירו"; אלא דמקטיר ליה לבין הביניים לשום עצים בעלמא —

דאי אמרת: יקטיר את בין הביניים ברישא קודם שהקטיר את הקומץ, הרי דילמא שיריים נינהו, והווי להו השיריים שנשארו: שיריים שחסרו בין קמיצה [להקטרה]; והרי אמר מר: שיריים שחסרו בין קמיצה להקטרה, אין מקטירין עליהן את הקומץ! (26)

ותמהינן: אי הכי [ראה הערה (27)], הרי השתא נמי — שמקטיר את הקומץ תחילה — שוב לא יוכל להקטיר את בין הביניים אחריו?! כי שמא בין הביניים שיריים הוא, ואיקרי כאן [קורא אני על דבר זה]:

כל שממנו לאשים [מאחר שנתת לאש את כל משפטו, רש"י (28)], הרי הוא — מה

ליה — ספק הוא?! ותירצו: ושמא יש לומר: דמעיקרא מספקא, והווי סלקא דעתך למיפשט אי בכלל קומץ הוא או בכלל שיריים, והדר פשטה דספק הוא, ואינו בא לחזור ולפשוט הבעיא, אי ודאי קומץ או ודאי שיריים, אלא בודאי ספק הוא, ואין אדם יכול לעולם לעמוד עליו; וראה עוד תירוץ אחר בדבריהם.

27. כתב הריטב"א: הכי גרסינן: "השתא נמי איקרי כאן", ולא גרסינן "אי הכי השתא נמי", דמאי "אי אמרת בשלמא" איכא למימר הכא, בין הכי ובין הכי איכא חששא וריעותא, או משום שיריים שחסרו, או משום כל שממנו לאשים.

ומאן דגרס "אי הכי", לאו "אי אמרת בשלמא" גמור הוא, אלא הכי פירושו: אי עבדינן כדאמרת, השתא נמי איכא חששא, ולעולם אין לדבר תקנה; ויש כיוצא בזה במקומות מועטים.

28. דקדקו אחרונים מלשון רש"י שכתב: "מאחר שנתת לאש את כל משפטו", כי אין איסור על הקטרת השיריים אלא אחר הקטרת הקומץ; וכתבו, שהוא מחלוקת ראשונים.

והריטב"א תירץ: ואפשר דהכי קאמר: בין הביניים ספק, לפי שהוא נידון כפנים וכבחוצ, כספק בין השמשות שיש בו מן היום ומן הלילה, הכא נמי יש בו מבפנים ויש בו מבחוץ, וכקומץ ושיריים המעורבין ביחד.

ב. מבואר בתוספות: כי הא פשיטא — על כל פנים לפי מסקנת הגמרא — כי הספק אינו אלא אם קומץ הוא או שיריים; אבל אינו טבל [כלומר: מנחה שלא נקמצה].

26. הוסיפו התוספות: כי אפילו לדעת רבי יוחנן הסובר: שיריים שחסרו בין קמיצה להקטרה — מקטיר קומץ עליהן; מכל מקום מודה הוא כי